

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-08-

Nr. (1.1.3) 10-

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Ministrės Pirmininkės pavedimą, įformintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2022 m. birželio 3 d. raštu Nr. S-1662, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gruodžio 28 d. nutarimo Nr. 1270 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pagalbinio apvaisinimo įstatymą“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas siekiant įgyvendinti 2022 m. gegužės 24 d. Seimo priimtą Lietuvos Respublikos pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo 15¹ straipsniu įstatymą (toliau – Įstatymas), kuris įsigalios 2022 m. liepos 1 d.

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymu nebenumatyta, jog Valstybė įgyvendina embriono donorystės programą, o nurodyta, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija planavimo dokumentuose numato valstybės biudžeto lėšomis finansuojamas embrionų donorystės palaikymo priemones, kurias įgyvendina universitetų ligoninės, įgijusios teisę teikti licencijuojamas pagalbinio apvaisinimo ir lytinių ląstelių banko paslaugas (toliau – universitetų ligoninės), Nutarimo projektu siūloma pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. kovo 27 d. nutarimą Nr. 302 „Dėl Embriono donorystės programos patvirtinimo“ ir įgalioti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją planavimo dokumentuose numatyti valstybės biudžeto lėšomis finansuojamas embrionų donorystės palaikymo priemones, kurias įgyvendina universitetų ligoninės. Siekiant užtikrinti teisėtus universitetų ligoninių lūkesčius, siūloma nustatyti, kad joms už Embriono donorystės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 302 „Dėl Embriono donorystės programos patvirtinimo“ (toliau – Programa), 2019–2023 metų veiksmų plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-763 „Dėl Embriono donorystės programos įgyvendinimo 2019–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“, nurodytus veiksmus, įvykdytus iki nutarimo įsigaliojimo, apmokama iki nutarimo įsigaliojimo galiojusių nuostatų nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į Programos 13 punkto nuostatą, kad Programos vykdytojas ataskaitas apie Programos įgyvendinimą teikia iki sausio 20 d., ir siekiant užtikrinti, kad būtų gauta informacija apie Programos vykdymą iki jos pripažinimo netekusia galios, siūloma nustatyti, kad universitetų ligoninės ataskaitas apie Programos įgyvendinimą 2022 m. I pusmetį pateiktų iki 2022 m. rugsėjo 20 d.

Numatoma, kad Programos veiksmai bus įtraukti į sveikatos apsaugos ministro įsakymu tvirtinamą Embriono donorystės veiksmų planą ir apmokami vadovaujantis Sveikatos apsaugos ministerijos strateginio veiklos plano priemone, kuri apims Embriono donorystės veiksmų plano veiksmus ir embrionų saugojimą valstybės biudžeto lėšomis 2 metus nuo pagalbinio apvaisinimo pradžios. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projektu siūloma nustatyti, kad iki nutarimo įsigaliojimo

vykdant Veiksmų plano veiksmus ligoninių pradėtos viešųjų pirkimų procedūros tęsiamos pagal Sveikatos apsaugos ministerijos planavimo dokumentus, jei juose numatyti tokie pat kaip Veiksmų plane embrionų donorystės palaikymo veiksmai (priemonės).

Siekiant užtikrinti universiteto ligoninių teisę nepažeidžiant valstybės pagalbą reguliuojančių teisės aktų gauti valstybės biudžeto lėšų embrionų donorystės priemonėms, siūloma iš pripažįstamo netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 302 „Dėl Embriono donorystės programos patvirtinimo“ perkelti nuostatą, kad embriono donorystės paslaugos (t. y. donuotų žmogaus embrionų pervežimo, saugojimo, informacijos apie embrionų donorystę sklaidimo visuomenei, formuojant teigiamą visuomenės požiūrį į embrionų donorystę, bei asmens sveikatos priežiūros specialistų komandos konsultacijų potencialiems embrionų donorams bei donuotus embrionus priimančioms įstatymų nustatyta tvarka santuoką sudariusiems asmenims arba registruotos partnerystės sutartį sudariusiems asmenims (toliau – partneriai) paslaugos) laikytinos visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis pagal 2012 m. balandžio 25 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 360/2012 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, skiriamai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms.

Taip pat įgyvendinant Įstatymu pakeisto Lietuvos Respublikos pagalbinio apvaisinimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies nuostatą, kad dvejus metus nuo pagalbinio apvaisinimo pradžios embrionų saugojimas lytinių ląstelių banke Vyriausybės nustatyta tvarka finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis, Nutarimo projektu siūloma patvirtinti Embrionų saugojimo lytinių ląstelių banke finansavimo valstybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašą (toliau – Aprašo projektas). Aprašo projekte nustatyta, kad lytinių ląstelių bankams už embrionų saugojimą apmokama pagal jų taikomą embrionų saugojimo kainą, tačiau jei ji didesnė nei vidutinė vieno partnerių embrionų saugojimo kaina mėnesiui – 29,5 Eur, apmokama taikant 29,5 Eur kainą. Kaina nustatyta pagal universitetų ligoninių – valstybės viešųjų įstaigų, teikiančių lytinių ląstelių banko paslaugas, kainų vidurkį. Universitetų ligoninės pateikė detalų embrionų saugojimo sąnaudų pagrindimą, todėl jų kaina pasirinkta kaip objektyvus pagrindas valstybės apmokamai embrionų saugojimo kainai nustatyti.

Siekiant užtikrinti adekvatų apmokėjimą keičiantis ekonominei situacijai, projektu siūloma nustatyti atvejus, kai vidutinė vieno partnerių embrionų saugojimo kaina turi būti perskaičiuojama (ir keičiamas nutarimas): kai Lietuvos statistikos departamento skelbiamas vartotojų kainų indeksas (06 Sveikata) nuo kainos patvirtinimo datos padidėja arba sumažėja ne mažiau kaip 15 proc. arba kai priimtas sprendimas didinti Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų vidutinį darbo užmokestį tam tikra procentine dalimi (bendrai arba numatytai specialistų grupei). Jei reikėtų kainos didinimo, ji bus didinama atsižvelgiant į valstybės biudžeto galimybes. Panašūs asmens sveikatos priežiūros paslaugų bazinių kainų ar jų balo verčių perskaičiavimo atvejai numatyti ir Asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kurių išlaidos apmokamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis, bazinių kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-388 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kurių išlaidos apmokamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis, bazinių kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“.

2022 m. per 5 mėnesius buvo užšaldyta 575 (per mėnesį vidutiniškai 115), 2021 m. – 1042, 2020 m. – 651, 2019 m. – 599 embrionai (mėgintuvėliai su embrionais). Laikant, kad nuo 2022 m. birželio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. užšaldytų embrionų (mėgintuvėliai su embrionais) skaičius per mėnesį bus 115, tai 2022 m. užšaldytų embrionų (mėgintuvėlių su embrionais) skaičius bus 1380.

Skaičiuojant pagal projektu siūlomo tvirtinti Žmogaus embrionų saugojimo lytinių ląstelių banke finansavimo valstybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašo 4 punkte pateiktą formulę, preliminarus papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis embrionų saugojimui 2023 m. – 607 tūkst. Eur.

Kadangi Aprašo projekto nuostatos bus taikomos nuo 2022 m. liepos 1 d., preliminarus papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis 2022 m. – 135,3 tūkst. Eur.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2022 m. birželio 28 d. rašte Nr. ((2.119Mr-02)-5K-2210729)-6K-2203954 informavo, kad Lietuvos Respublikos finansų ministerija nedisponuoja lėšų rezerva, iš kurių būtų galima skirti lėšų Sveikatos apsaugos ministerijai žmogaus embrionų saugojimo lytinių ląstelių banke išlaidoms 2022 m. padengti. Neskyrus papildomų valstybės biudžeto lėšų 2022 m., prognozuojamas įsiskolinimas, kurį reikės dengti 2023 m., todėl 2023 m. papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis bus 742,3 tūkst. Eur.

Planuojama, kad 2024 m. ir 2025 m. vidutiniškai bus užšaldoma po 1024 naujus embrionus (mėgintuvėlius su embrionais) (2020–2022 m. vidurkis). 2024 m. embrionų (sukurtų tais metais ir anksčiau (ne anksčiau kaip po 2022 m. liepos 1 d., bet ne seniau nei prieš dvejus metus) saugojimui reikės 619,1 tūkst. Eur, o 2025 m. – 1,1 mln. Eur.

Lėšų poreikis apskaičiuotas taikant projekte nurodytą vidutinę vienų partnerių embrionų saugojimo kainą mėnesiui – 29,5 Eur (įsigaliojus nutarimui bus skaičiuojama, kaip numatyta projekte, – pagal lytinių ląstelių bankų taikomas embrionų saugojimo kainas).

Nutarimo projektas buvo derinamas su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų projektų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Sveikatos apsaugos ministerijos Asmens sveikatos departamento Specializuotos sveikatos priežiūros skyriaus vyriausioji specialistė Inga Laniauskienė, tel. (8 5) 266 14 68 el. p. inga.laniauskiene@sam.lt, ir Teisės skyriaus patarėja Aušrinė Storpirstienė, tel. (8 5) 219 3319 el. p. ausrine.storpirstiene@sam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 4 lapai.
2. Derinimo pažyma, 1 lapas.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė,
pavadojanti sveikatos apsaugos ministrą

Jurgita Šiugždinienė

Aušrinė Storpirstienė, tel. (8 5) 219 3319 el. p. ausrine.storpirstiene@sam.lt
Inga Laniauskienė, tel. (8 5) 266 14 68 el. p. inga.laniauskiene@sam.lt